

“การศึกษาความรู้สึกหวาดกลัว
อาชญากรรมของผู้สูงอายุ
ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร”

| A Study on the Fear of Crime Among
the Elderly in Lad Phrao Bangkok

ปวันตา บุญพันธ์

Pawanta Boonphant

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุ ศึกษาระดับความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุ และเพื่อแสวงหาแนวทางในการลดความรู้สึกหวาดกลัวของผู้สูงอายุ โดยมีวิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นชมรมผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตตลาดพร้าว จำนวน 132 คน ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตตลาดพร้าว ในด้านการป้องกันอาชญากรรม พบว่า ผู้สูงอายุมีการตรวจตราและดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการให้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้านสังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นมีการตบตี ทะเลาะวิวาทกันในละแวกบ้านบ่อยครั้ง ลักษณะสังคมต่างคนต่างอยู่ และมีเหตุการณ์ด้านอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ด้านร่างกายและจิตใจ พบว่า ผู้สูงอายุอาศัยอยู่บ้านตามลำพัง เมื่อได้ยินข่าวอาชญากรรมจะนอนไม่หลับ กระวนกระวายใจ และขาดที่พึ่งพิงจากคนในครอบครัว ด้านความเชื่อต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม พบว่า ผู้สูงอายุไม่สวมใส่ของมีค่าไม่พกเงินสดติดตัวไว้เป็นจำนวนมาก และมักคิดว่าตนเองมีโอกาที่จะตกเป็นเหยื่อมากกว่าคนในวัยอื่น ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า ผู้สูงอายุได้รับข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์ และมีความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร และมีความถนัดในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก

ระดับความรู้สึกหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว พบว่า ผู้สูงอายุมีระดับความหวาดกลัวในระดับมาก ผู้สูงอายุมีความกังวลว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับตนเอง มีความรู้สึกกังวลเกี่ยวกับชีวิตข้างหน้า ไม่กล้าออกจากบ้านในเวลากลางคืน และไม่กล้าอยู่บ้านตามลำพัง การลดความรู้สึกหวาดกลัวของผู้สูงอายุนั้น คือการสร้างความรู้สึกลให้ผู้สูงอายุเชื่อว่ามีความปลอดภัย ซึ่งผู้ที่เป็นที่พึ่งพิงและใกล้ชิดกับประชาชนก็คือ ตำรวจ ปฏิบัติหน้าที่ ควบคุม ป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพแล้วผู้สูงอายุย่อมเกิดความอบอุ่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน อีกทั้งตัวผู้สูงอายุเองต้องมีส่วนในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย จะทำให้ผู้สูงอายุเกิดมุมมองและเกิดความคุ้นเคยที่ดี จะส่งผลให้ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมที่เคยมีนั้นค่อยๆ ลดลง

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุเขตลาดพร้าว, ความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรม, แนวทางลดความหวาดกลัว, ระดับความหวาดกลัว

Abstract

The objectives of this study on ‘the Fear of Crimes among the Elder in Lad Phrao, Bangkok’ are to explore the factors that affect the elder’s fear for crimes, to study on the level of the elder’s fear for crimes, and to find ways to reduce the elder’s fear. This study is a survey research work. The samples in this study are 132 members of the Elder Club in lad Phrao District, Bangkok. There are many factors discovered to affect the fear for crimes of the elder in Lat Phrao district. As for the factors in the category of crime prevention, it is discovered that the elder frequently check the safety and security of their households; and takes parts in making the police officers’ operation successful. As for the factors in the category of society and environments of the houses, it is found out that the communities and neighbourhoods in which the elder are living have frequent violence and physical assaults, individualism and frequent crimes. As for the elder’s bodies and minds, it is discovered that the elder who stay at home alone will feel worried and unattended by their families, and have insomnia when learning about the news of crimes. As for the risks to become victims of crimes, it is found out that the elder do not carry valuable assets or great amounts of cash with them and believe that they have more chances to become victims of crimes

than people of other ages. Concerning the exposure to news, it is found out that the elder are exposed to news through television channels, believe in the news and have high frequency of exposures to the news. As for the level of fear for crimes in Lad Phrao district of the elder, it is discovered that the elder's fear is in the high level. The elder are worried that there might be bad things happening to them. The elder are worried about their lives in the future, and fear to go out at night and to stay at home alone. To reduce the elder's fear is to make them believe that their lives are safe. The authorities whom the elder can rely on are police officers whose operations are to control and prevent crimes in the effective manner in order to make the elder feel confident in living their lives. In addition, the elder should collaborate with police officers in order to become for optimist and reduce their fear for crimes.

Keywords:

The Elder in Lad Phrao (District), Fear for Crimes, Ways to Reduce Fear, the Level of Fear

บทนำ

ประเทศไทยกำลังพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรม แต่สิ่งหนึ่งที่รัฐจะต้องคำนึงถึง คือ ความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสังคมที่ถือว่าเป็นพื้นฐานอันสำคัญ แต่ในขณะนี้ดูเหมือนว่าปัญหาอาชญากรรมจะเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในทุกสังคม และจะมีปัญหาย่างมากในเขตที่มีความเจริญสูง มีชุมชนหนาแน่น ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับสังคมเมืองอย่างกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ความสัมพันธ์ของคนในกรุงเทพฯ ยังมีลักษณะของการอยู่อย่างตัวใครตัวมัน ต่างคนต่างเอาตัวรอด มีการแก่งแย่งแข่งขันกันในการทำมาหากิน แม้แต่คนที่อยู่ในละแวกบ้านเดียวกันก็ห่างเหิน ไม่รู้จักคุ้นเคยกัน จนทำให้ขาดการควบคุมสังคมอย่างไม่เป็นทางการของคนในชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นการเปิดโอกาสอันดีแก่เหล่าอาชญากรให้สามารถกระทำความผิดได้อย่างสะดวก

ดังนั้น คงหนีไม่พ้นเรื่องปัญหาอาชญากรรมที่กำลังคุกคามอยู่ในขณะนี้ อาชญากรส่วนใหญ่มักจะเลือกเป้าหมายที่เป็นผู้หญิงหรือคนชรา เพราะมีสภาพร่างกายอ่อนแอและเปราะบาง การขัดขืนหรือการต่อสู้ป้องกันอันตรายจากการจู่โจมของผู้กระทำความผิดที่มักจะเป็นผู้ชายเสียส่วนใหญ่จึงทำได้ยาก (Conklin, 1989, p.310) อย่างที่มีข่าวผู้สูงอายุถูกแก๊งมิจฉาชีพประทุษร้ายเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเลือกเหยื่อเป็นหญิงสูงอายุ ซึ่งจากข้อมูลของเจ้าหน้าที่ตำรวจพบว่า คนร้ายก่อเหตุต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2553-2557 ในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้เคียง ก่อเหตุในลักษณะเดียวกัน คือ เลือกเหยื่อที่มีอายุมาก ก่อเหตุในเวลาเที่ยงคืน ใช้อุปกรณ์จี้หน้าตาต่างหรือประตู่เข้ามาลักทรัพย์ เหยื่อบางรายถูกข่มขืนและถูกทำร้าย ผู้สูงอายุแทบจะจำรูปพรรณสัณฐานคนร้ายไม่ได้จึงยากแก่การติดตาม (ข่าวจาก : มติชนออนไลน์, 27 มกราคม 2558) อีกกรณีที่พบบ่อย คือ แก๊งค์ call center ที่หลอกให้โอนเงิน หรือถูกกระทำการล่อลวงด้วยวิธีการอื่นๆ ข้อมูลจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 1 ที่รับผิดชอบในภาคกลาง ระบุว่า มีผู้ตกเป็นเหยื่อ โดยเฉพาะผู้สูงอายุวันละไม่ต่ำกว่า 2 ราย แต่ละรายจะสูญเสียเงินจำนวนนับล้านบาท

คณะกรรมการการค้าแห่งสหพันธรัฐ (Federal Trade Commission : FTC) มีรายงานว่า ผู้ที่เป็นเหยื่อของมิจฉาชีพเฉลี่ยร้อยละ 80 มักจะเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปี และสำนักงานสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกาหรือเอฟบีไอ (Federal Bureau of Investigation: FBI) พบว่า ผู้สูงอายุมักตกเป็นเป้าหมายสำหรับ นักต้มตุ๋น เนื่องจากผู้สูงอายุจะมีความคิดในแง่ดี ไม่ค่อยคิดว่าจะมีคนมา หลอกลวงตน

การที่ผู้ศึกษาเลือกเขตลาดพร้าว เนื่องมาจากการสำรวจอาชญากรรมแห่ง ความมืดกลางกรุง : Dark Criminal in Bangkok โดยมีการจัดอันดับจุดเสี่ยงใน เขตพื้นที่ โดยดูจากสถิติการเกิดอาชญากรรม สภาพพื้นที่ และการร้องเรียนจาก ประชาชน พบว่า จุดล่อแหลมที่ติดอันดับ 1 และ 2 คือ ซอยลาดพร้าว 101 และ ลาดพร้าว 107 โดยที่เลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สูงอายุนั้น เพราะสังคมไทยได้เริ่ม เข้าสู่สภาพสังคมผู้สูงอายุ สัดส่วนประชากรของผู้สูงอายุมีเพิ่มมากขึ้น ผู้สูงอายุจึง อาจตกเป็นเหยื่อได้ง่าย จึงอาจเป็นประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ โดยที่ผลการศึกษา ในครั้งนี้อาจนำไปเป็นแนวทางที่นำไปสู่การวางแผนหรือกำหนดนโยบายของผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อลดความรู้สึก หวาดกลัวทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่มากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุ
2. เพื่อศึกษาระดับความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุ
3. เพื่อแสวงหาแนวทางในการลดความรู้สึกหวาดกลัวของผู้สูงอายุ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรม

ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม กล่าวได้ว่าเป็นมิติของอารมณ์ ความ รู้สึกที่แสดงออกมาทางทัศนคติ และภาวะทางจิตวิทยาที่ถูกปลุกขึ้นมาโดย

สามัญสำนึกที่สื่อให้เห็นถึงความเสี่ยงของบุคคล และเมื่อบุคคลได้ยึดถือความเชื่อเกี่ยวกับอาชญากรรมขึ้นมาแล้ว เขาก็จะมีความรู้สึกว่าตนเองมีโอกาสร่วมสัมผัสกับอันตราย ซึ่งในทางจิตวิทยา ได้อธิบายว่าเป็นความกลัวที่ถูกกระตุ้นขึ้นมาจากการเผชิญหน้ากับบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับอันตราย แต่ในการวัดความหวาดกลัวอาชญากรรมโดยสำรวจนั้น จำเป็นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มักจะสำรวจในเรื่องของความหวาดกลัวที่พวกเขาได้เคยประสบเหตุการณ์อาชญากรรมมาก่อน หรือมีความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจากการรับรู้ถึงปัจจัยต่างๆ ที่แวดล้อมตัวบุคคลอยู่ ซึ่งการรับรู้ที่นั้นอาจจะถูกหรือผิดจากสภาพความเป็นจริงก็ได้ แต่จะมีผลต่อความหวาดกลัวของประชาชนจึงทำให้นักวิชาการได้พยายามนิยามความหวาดกลัวอาชญากรรมออกมา คือ ความหวาดกลัวอาชญากรรมเป็นระดับหรือจำนวนของความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาชญากรรมโดยทั่วๆ ไปของบุคคล ส่วนในเรื่องของการแสดงออกของประชาชนต่อความกลัวภัยอาชญากรรม มักพบว่า มีเหตุผลมาจากเงื่อนไขอื่นๆ มากกว่าจะมาจากตัวอาชญากรรมโดยตรง และยังพบว่าในกลุ่มของผู้หญิงและคนสูงอายุ ดูเหมือนจะเป็นกลุ่มที่ได้รับความสะดวกสบายจากปัญหาอาชญากรรมมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ในขณะที่อัตราการตกเป็นเหยื่อของพวกเขายู่ในระดับต่ำแต่การแสดงออกของความกลัวภัยอยู่ในระดับสูง

Du Bow และผู้ร่วมงานได้แนะนำการที่จะชี้วัดความหวาดกลัวอาชญากรรมซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 5 ประเภทด้วยกัน คือ

1. การหลีกเลี่ยง (avoidance) เป็นการกระทำที่พยายามจะลดการออกจากที่พักหรือลดการเดินทาง เพื่อให้โอกาสของการเผชิญหน้ากับอาชญากรรม
2. พฤติกรรมการป้องกัน (protection behavior)
 - 2.1 วิธีป้องกันบ้าน
 - 2.2 วิธีป้องกันตนเอง
3. พฤติกรรมอันเป็นหลักประกัน (insurance behavior) เป็นพฤติกรรมที่พยายามจะทำให้เกิดการสูญเสียต่ำที่สุด เช่น การไม่สวมใส่ของมีค่า เป็นต้น

4. พฤติกรรมการสื่อสาร (communicative behavior) เป็นพฤติกรรมที่มีการให้ข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดความเชื่อเกี่ยวกับอาชญากรรมร่วมกับบุคคลอื่นๆ

5. พฤติกรรมมีส่วนร่วม (participation behavior) เช่น การเข้าร่วมกับคนในละแวกบ้านจัดตั้งโปรแกรมรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ซึ่งต่อมา Garofalo (1981, p. 848) ได้อธิบายเพิ่มเติมโดยเพิ่มประเภทที่ 6 เข้าไป คือ

6. การแสวงหาข้อมูล (information seeking)

6.1 เป็นการแสวงหาข้อมูลจากการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อของบุคคลในแหล่งต่างๆ ทั้งจากรายงานของสื่อมวลชนและการสอบถามจากคนอื่นๆ

6.2 เป็นการแสวงหาข้อมูลจากลักษณะของสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

ดังนั้น การตอบสนองต่ออาชญากรรมด้วยวิธีการต่างๆ เหล่านี้จะช่วยสร้างความรู้สึกปลอดภัยและคลายความวิตกกังวลจากความกลัวอาชญากรรมลงได้ ซึ่งน่าจะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงระดับความหวาดกลัวอาชญากรรมได้ว่ามีความหวาดกลัวอยู่ในระดับใด จากการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมในการหลีกเลี่ยง การป้องกัน การสร้างหลักประกัน การสื่อสาร การเข้าร่วม และการแสวงหาข้อมูล

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความหวาดกลัวอาชญากรรมของบุคคล

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องถึงระดับของความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมในแต่ละบุคคล จะเกิดขึ้นจากความรู้สึกในเรื่องของความมั่นคงด้านความปลอดภัย คือ ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถในการที่จะป้องกันตนเอง หรือรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ประกอบด้วย

(1) ความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม แต่ละบุคคลนั้นจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคล ในการที่บุคคลรับรู้ถึงความเสี่ยงที่ตนเองมีต่อการตกเป็นเหยื่อ จะมีความสัมพันธ์ต่อระดับความกลัวต่ออาชญากรรม เช่น การที่ผู้สูงอายุเข้าใจว่าตนเองมีโอกาสเสี่ยงอยู่ในระดับสูงที่อาจจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมซึ่งเป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุนั้นจะมีความกลัวอาชญากรรมสูงด้วยเช่นกัน

(2) ประสบการณ์ด้านการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เมื่อบุคคลต้องตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม จะมีผลกระทบในด้านของร่างกาย ทรัพย์สิน ปัญหาทางด้านสังคมและสภาพจิตใจของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อตามมา นอกจากนี้ความหวาดกลัวของบุคคลนั้นอาจเกี่ยวข้องกับประสบการณ์โดยอ้อม คือ เป็นผู้ที่พบเห็นการเกิดขึ้นของอาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่อ หรืออาจจะมาจากการรับรู้ว่าคุณค่าที่ลดลง

(3) บทบาทจากการขัดเกลาทางสังคม ความหวาดกลัวจะมีผลกระทบต่อรูปแบบพฤติกรรมและคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยเป็นผลที่ติดตามมาจากการเสียเปรียบที่เกิดขึ้นในสังคม สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุมีปัจจัยต่างๆ ในการก่อให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยจากอาชญากรรม คือ ความรู้สึกที่โดดเดี่ยวต้องการที่พึ่งพิง การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ด้วยสภาวะดังกล่าวของผู้สูงอายุทำให้เกิดความรู้สึกที่อ่อนแออย่างมาก ดังนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่กลุ่มผู้สูงอายุจะมีความกลัวมากกว่าคนวัยหนุ่มสาว

(4) อิทธิพลของสื่อ เกิดจากการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมจากแหล่งต่างๆ ซึ่งเห็นได้ชัดว่า การแสดงของสื่อจะเน้นหรือให้ความสำคัญกับอาชญากรรมด้านบุคคลและร่างกายมากกว่าอาชญากรรมด้านทรัพย์สินอาจจะกระทบกระเทือนต่อการรับรู้ของสาธารณชนถึงความแตกต่างกันของประเภทอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงความน่ากลัวและความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมที่มีอยู่ในสังคม

(5) ความเชื่อมั่นในความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อความรู้สึก “ปลอดภัย” หรือ “ไม่ปลอดภัย” ของประชาชน ถ้าประชาชนรู้สึกว่าได้รับการปกป้องอย่างเพียงพอจากภัยอาชญากรรมคงจะเป็นเหตุผลที่ทำให้พวกเขาไม่หวาดกลัวมากต่ออาชญากรรม

3. ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations Approach)

แนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมก็คือการจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าในระดับในเมือง ชุมชนหรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจตราโดยไม่มีลัทธิเสรีภาพส่วนบุคคลรวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตและร่างกายและทรัพย์สินของตนเอง และของผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม หรือเป็นวิธีการที่ประชาชนเป็นแกนนำ

วิธีการศึกษา

รูปแบบงานวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจแสวงหาข้อเท็จจริงผ่านการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำมาใช้วิธีการนับหรือแปลค่าออกมาเป็นตัวเลข และนำผลทางสถิติดังกล่าวมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตการศึกษา

ชมรมผู้สูงอายุเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตลาดพร้าว จำนวน 12,874 คน โดยมีอายุระหว่าง 60 – 79 ปี ต้องเป็นผู้สูงอายุที่มีสติสัมปชัญญะดี มีการรับรู้ การสื่อสารและสามารถตอบแบบสอบถามได้

(2) กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ศึกษาเลือกเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ชมรมผู้สูงอายุเขตลาดพร้าว จำนวน 200 คน โดยสัดส่วนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง อ้างอิงมาจากตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie&Morgan) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.05 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 95% พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ 132 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience or Accidental Sampling) เพราะกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและอยู่รวมกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน โดยมีข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว และข้อมูลเกี่ยวกับระดับความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว

การเก็บข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลภาคเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรม เช่น เอกสารทางวิชาการ หนังสือบทความ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลผู้สูงอายุจากกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานเขตลาดพร้าว เพื่อประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสารและภาคสนามใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 132 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 60 – 69 ปี สถานภาพสมรส มีวุฒิการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขายหรือรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือน 4,001 - 6,000 บาท อาศัยอยู่ในเขตลาดพร้าว 30 - 50 ปี ไม่เคยมีประสบการณ์ด้านการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นอาคารพาณิชย์หรือตึกแถว และอาศัยอยู่กับคู่สมรส โดยรวมแล้วส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมีความกลัวอาชญากรรมประเภทด้านร่างกายมากที่สุด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าวในภาพรวมแต่ละด้านเมื่อพิจารณาโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยด้านการป้องกันอาชญากรรม ($\bar{x} = 3.65$) ซึ่งผลทำให้ผู้สูงอายุมีการรู้จักป้องกันตนเองเป็นอย่างดี ดีก่อนแล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจปลอดภัยตามมา และการให้ความร่วมมือโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมจะช่วยให้ผู้สูงอายุลดความหวาดกลัวลงได้ รองลงมาปัจจัยด้านสังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ($\bar{x} = 3.62$) สภาพแวดล้อมสังคมที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่นั้นมีความเสี่ยง ชุมชนที่อาศัยอยู่นั้นมีการทะเลาะวิวาท มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ และมีเหตุการณ์ด้านอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยนั้นมีความสำคัญ ต้องมีความปลอดภัยและปราศจากพื้นที่เสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งล้วนส่งผลให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัวได้ ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{x} = 3.55$) เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความหวาดกลัว เช่น อาศัยอยู่บ้านตามลำพัง ขาดที่พึ่งพิงจากคนในครอบครัว เมื่อได้ยินข่าวอาชญากรรมทำให้นอนไม่หลับ และผู้สูงอายุมีสมรรถภาพทางร่างกายที่ลดลง เป็นต้น ปัจจัยด้านความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ($\bar{x} = 3.53$) การที่ผู้สูงอายุเข้าใจว่าตนเองมีโอกาสตกเป็นเหยื่ออยู่ในระดับสูงมากกว่าคนในวัยอื่นๆ

เป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุนั้นจะมีความกลัวอาชญากรรมสูงตามไปด้วย รวมถึงปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x} = 3.52$) โดยกลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอผ่านทางโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ และยังมีความเชื่อถือในข่าวสารที่ได้รับในระดับมาก

ส่วนผลการศึกษาระดับความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ($\bar{x} = 3.68$) ผู้สูงอายุมีระดับความหวาดกลัวอาชญากรรมอยู่ที่ระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นความกังวลว่าจะมีสิ่งไม่ดีเกิดขึ้นกับตนเอง กังวลเกี่ยวกับชีวิตข้างหน้า ไม่กล้าออกจากบ้านในเวลากลางคืน และไม่กล้าอยู่บ้านตามลำพัง เป็นต้น ทั้งนี้สาเหตุของการเกิดความกลัวของผู้สูงอายุนั้นมีผลมาจากปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อระดับความหวาดกลัวของผู้สูงอายุได้

การอภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว จากผลการศึกษา พบว่า

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว ด้านการป้องกันอาชญากรรม พบว่า เป็นความรู้สึกรู้สึกในเรื่องของความมั่นคงด้านความปลอดภัย เป็นความรู้สึกของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความสามารถในการที่จะป้องกันตนเอง หรือรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น การกระทำที่พยายามทำให้ตนเองและทรัพย์สินของตนเองปลอดภัยมากที่สุด ดูแลที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่มิดชิด ตรวจสอบอุปกรณ์ในบ้านอย่างเคร่งครัด ซึ่งการที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับการป้องกันอาชญากรรมมากที่สุดนั้น มีลักษณะเช่นเดียวกับคนวัยอื่นๆ ไป ที่ให้ความสำคัญในการป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สถานิตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์ (2554) เรื่อง “การป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเอง” พบว่า อาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้หากเราดำรงชีวิตอยู่บนความประมาทและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพื่อความปลอดภัยในชีวิต

และทรัพย์สิน การมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้นจะเป็นกำแพงสำคัญที่ทำให้ท่านและบุคคลรอบข้างห่างจากภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ อีกทั้งการมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นส่วนสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม เพราะ มีผลต่อความรู้สึก “ปลอดภัย” หรือ “ไม่ปลอดภัย” ของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับ พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์ (2555) เรื่อง “กว่าจะเป็นตำรวจ...ผู้รับใช้ชุมชน” กล่าวว่า ประชาชน คือ หัวใจสำคัญในความสำเร็จของงานตำรวจ หากตำรวจห่างจากประชาชน การทำงานของตำรวจจะประสบปัญหามากมาย หากต้องการความสำเร็จแล้ว ตำรวจต้องกลับหลังหันมาหาประชาชน ดังนั้น การป้องกันอาชญากรรมที่ดีที่สุดคือ การป้องกันตัวเองก่อน แสดงว่า ถ้าหากผู้สูงอายุรู้จักป้องกันตัวเองเป็นอย่างดีแล้วจะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยและจะช่วยให้ลดระดับความหวาดกลัวอาชญากรรมลงได้

นอกจากนั้นผู้สูงอายุยังคำนึงถึงสังคมสภาพแวดล้อมที่อยู่ในบริเวณที่พักอาศัยของตน เนื่องจากสังคมที่อาศัยอยู่นั้นเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมในระดับมาก เช่น มีการตบตบตี ทะเลาะวิวาทกันบ่อย สภาพสังคมที่ต่างคนต่างอยู่ และอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง สภาพสังคมที่วุ่นวายซับซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับ เอแบคโพล (2552) เรื่อง “ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของคนเมืองหลวง” พบว่า สิ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นห่วง คือ บริเวณที่พักอาศัยที่มีการมั่วสุมของวัยรุ่น มีบ้านพักถูกทิ้งให้รกร้าง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ประชาชนมีความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมภายในชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเอง และสอดคล้องกับหลักในการปฏิบัติป้องกันอาชญากรรมของสุตสงวน สุธีสร (2547) ที่ว่าการจัดสภาพแวดล้อมชุมชนให้มีความเหมาะสม และปลอดภัยจากอาชญากรรม ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งสลัม ถางที่รกร้าง จัดแสงไฟในที่เปลี่ยว การจัดเวรยามตามหมู่บ้าน การติดตั้งตู้แดงตามต่างๆ เป็นต้น หลักการด้านเครื่องมือป้องกันและการจัดตัวอาคารสถานที่ (Mechanical) เพื่อเป็นการสร้างอุปสรรคให้การกระทำผิดกระทำได้ยากขึ้น โดยการนำเครื่องอุปกรณ์มาช่วยในการป้องกัน เช่น ติดตั้งสัญญาณกันขโมย การสร้างรั้วบ้าน เป็นต้น

ทั้งนี้ ร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุนั้น เชื่อว่าตนเองมีสมรรถภาพทางร่างกายที่ลดลง ขาดการได้รับการดูแลจากบุคคลในครอบครัว ยิ่งทำให้ผู้สูงอายุขาดที่พึ่งพิงและอาศัยอยู่บ้านคนเดียวตามลำพัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มอ่อนแอลงและเชื่องช้า จึงทำให้ผู้สูงอายุเกิดความวิตกกังวลหวาดกลัวภัยต่างๆ จึงต้องสร้างความปลอดภัยและลดความหวาดกลัวของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับ ทศนีย์ ทิพย์สูงเนิน (2552) เรื่อง “ผู้สูงอายุ : คนที่ควรใส่ใจ” กล่าวไว้ว่า ความเสื่อมของระบบอวัยวะทางร่างกายมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจของผู้สูงอายุ และการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ความวิตกกังวลมักแสดงออกเด่นชัดเป็นความกลัว กลัวถูกทอดทิ้ง กลัวภัยที่จะเกิดขึ้นกับตน กลัวไม่ได้รับการเอาใจใส่จากลูกหลาน ดังนั้น ปัจจัยทางด้านร่างกายและจิตใจจึงมีผลต่อความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก ดังนั้น การที่ปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่บ้านตามลำพังทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมเป็นอย่างมาก ครอบครัวควรมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ต้องการการพึ่งพาในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน ขณะที่รัฐบาลเองจะต้องมีการวางระบบบริการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวรองรับสังคมผู้สูงอายุในวันข้างหน้า เพื่อรองรับกับโครงสร้างประชากรใหม่ ที่มีจำนวนผู้สูงอายุในสัดส่วนที่มากขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และด้านอื่นๆ ต่อไป (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2553)

ส่วนในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นด้านที่ผู้สูงอายุให้ความคิดเห็นน้อยกว่าทุกๆ ด้าน แต่ถ้านำมาเปรียบเทียบกันแล้วถือว่าไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เพราะผู้สูงอายุมีช่องทางการรับรู้ข่าวสารจากทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และยังมีความถนัดในการรับข้อมูลข่าวสารในระดับมากแสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีการรับรู้ติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากการที่มีเวลาว่างอยู่ที่บ้าน จึงสามารถรับรู้ข่าวสารได้ตลอดเวลา ซึ่งจากการรับรู้ข่าวสารของผู้สูงอายุนั้น ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุมีความเชื่อบ้างและไม่เชื่อบ้าง ความเชื่อถือนในข้อมูลข่าวสารนั้นไม่แตกต่างกันมากนัก และไม่ได้ปักใจเชื่อในข้อมูลข่าวสารถึงมากที่สุด

นั้นแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ตัวเลขความเชื่อถือในข่าวสารจะมาก แต่ไม่ได้หมายความว่าความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุจะขึ้นอยู่กับ การรับสื่อจากโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ แต่ในปัจจุบันนับได้ว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งที่สำคัญ ในสังคมยุคนี้ ถึงแม้จะเป็นข้อคิดเห็นในอันดับสุดท้ายแต่ไม่ควรที่จะมองข้าม เพราะการแสดงของสื่อเกี่ยวกับอาชญากรรมมักจะสร้างให้เกิดความรู้สึกถึงความ น่ากลัวและความรุนแรงที่มีอยู่ในสังคม สื่อจะเป็นตัวสะท้อนและกระตุ้นให้เกิด ความกลัวต่ออาชญากรรมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2556) เรื่อง “ทำไมเราต้องรู้เท่าทันสื่อ” พบว่า ในภาวะที่เราต้องใช้ชีวิตประจำวันอยู่ใน สังคมบริโภคนิยมข้อมูลข่าวสาร มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องมี “สติและ ปัญญา” ในการเลือกรับข่าวสาร ไตร่ตรอง และใช้ข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ การรู้เท่าทันสื่อยังเป็นการเพิ่มพลังและอำนาจให้แก่ตัวเอง ในการควบคุมความ เชื่อและพฤติกรรมส่วนตัวของเราได้

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้สึกหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุใน เขตตลาดพร้าวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของผู้สูงอายุ เมื่อมีอายุมากขึ้นก็จะไม่กล้าออกจากบ้านในเวลากลางคืน เนื่องจากสภาพร่างกาย ของผู้สูงอายุเองที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวย เช่น การมองเห็น การได้ยินเสียง เป็นต้น และ กลัวว่าจะมีอันตรายเกิดขึ้นกับตน ความรู้สึกที่โดดเดี่ยวและต้องการที่พึ่งพิง เนื่อง มาจากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างขนาดของครอบครัวในปัจจุบันพร้อมกับการ เปลี่ยนแปลงของร่างกายที่กำลังมีความเสื่อมถอยของสุขภาพ ด้วยสภาวะดังกล่าว ของผู้สูงอายุทำให้เกิดความรู้สึกที่อ่อนแออย่างมาก ดังนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่กลุ่ม ผู้สูงอายุจะมีความกลัวมากกว่าคนวัยหนุ่มสาว อีกทั้งในเวลากลางคืนจะเป็นช่วง เวลาที่เกิดอาชญากรรมเยอะเนื่องจากไม่ค่อยมีผู้สัญจรไปมา และสามารถหลบหนี ได้ง่ายกว่าตอนกลางวัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม ที่ว่าโดย สภาพทั่วไปแล้วเหตุอาชญากรรมจะเกิดทั้งกลางวันและกลางคืน แต่ส่วนใหญ่ เลือกที่จะก่อเหตุในเวลากลางคืนเพราะ เนื่องจากประชาชนเกิดการอ่อนล้า ใน

เวลากลางคืนพยานรู้เห็นมีน้อย และเนื่องจากความมืดจะทำให้มองเห็นไม่ชัดเจนเหมือนตอนกลางวัน ส่วนใหญ่คนทั่วไปจะทำงานตอนกลางวันและนอนตอนกลางคืน และในช่วงกลางคืนผู้ก่อเหตุสามารถหลบหนีได้ง่ายกว่าจึงทำให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ส่วนตัวผู้สูงอายุเองมีความรู้สึกกังวลว่าจะเกิดเรื่องที่ไม่ดีกับตน กังวลในอนาคตข้างหน้าในสิ่งที่มันยังไม่เกิดขึ้น เลยส่งผลให้ไม่กล้าอยู่บ้านตามลำพัง

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุ มีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้องส่งผลต่อระดับความรู้สึกหวาดกลัวของผู้สูงอายุ ทั้งนี้เป็นเพราะในปัจจุบันมีแนวโน้มการก่ออาชญากรรมสูงขึ้นเรื่อยๆ ตามอัตราการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ และสังคม การเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้เกิดความแออัดในด้านที่อยู่อาศัยและก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม โดยมีปัจจัยในการทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัว ได้แก่

- 1) ด้านการป้องกันอาชญากรรมพบว่า ผู้สูงอายุจะหมั่นตรวจตราและดูความเรียบร้อยของบ้านอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้สูงอายุมีการติดตั้งหรือใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองและทรัพย์สินของตน ดังนั้น การที่จะลดความรู้สึกหวาดกลัวต้องเริ่มมาจากการป้องกันตัวเองก่อน ถ้าหากผู้สูงอายุรู้จักป้องกันตัวเองเป็นอย่างดีแล้วจะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และการให้ความร่วมมือการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมจะช่วยผู้สูงอายุลดระดับความหวาดกลัวอาชญากรรมลงได้
- 2) ด้านสังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย พบว่า ชุมชนที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่นั้นมีการตบตี ทะเลาะวิวาทกัน ระหว่างบุคคลในละแวกบ้าน สภาพสังคมที่อาศัยมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ และมีเหตุการณ์ด้านอาชญากรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ฉะนั้น สังคมสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุมีความสำคัญมาก บริเวณที่พักอาศัย

ต้องมีความปลอดภัย ปราศจากพื้นที่เสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม เพราะบริเวณที่พักอาศัยเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อความกลัวอาชญากรรมของผู้สูงอายุ

3) ด้านร่างกายและจิตใจ โดยส่วนใหญ่ผู้สูงอายุจะอาศัยอยู่บ้านตามลำพัง ชาติที่พึ่งพิงจากคนในครอบครัว เมื่อได้ยินข่าวอาชญากรรมจะนอนไม่หลับ กระวนกระวายใจ ประกอบกับผู้สูงอายุมีสมรรถภาพทางร่างกายที่ลดลง ดังนั้นแล้วครอบครัวควรเฝ้าระวังบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ ต้องให้ความรัก ความอบอุ่น มีเวลาให้แก่ผู้สูงอายุ

4) ด้านความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ผู้สูงอายุจะไม่สนใจของมีค่าเมื่อออกไปข้างนอก ไม่พกเงินสดติดตัวไว้เป็นจำนวนมาก และผู้สูงอายุคิดว่าตนเองมีโอกาสเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อมากกว่าคนในวัยอื่นเพราะสภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย การที่ผู้สูงอายุเข้าใจว่าตนเองมีโอกาสตกเป็นเหยื่ออยู่ในระดับสูงมากกว่าคนในวัยอื่นๆ เป็นไปได้ที่ผู้สูงอายุนั้นจะมีความกลัวอาชญากรรมสูงตามไปด้วย

5) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ผู้สูงอายุจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมผ่านทางโทรทัศน์ โดยผู้สูงอายุมีความเชื่อถือในข่าวด้านอาชญากรรมและมีความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก ซึ่งสามารถสร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้สูงอายุที่รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านั้นเป็นประจำ เพราะสื่อจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้สภาพปัญหาอาชญากรรมของสาธารณชน และอาจเป็นการรับรู้ที่ผิดพลาดจากความเป็นจริงหรือมีความไม่ถูกต้อง จนทำให้ข่าวอาชญากรรมเหล่านั้นมีลักษณะรุนแรง โหดร้าย มากกว่าที่จะให้ข้อมูลรายละเอียดของสถานการณ์ ระดับความรู้สึกหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตลาดพร้าว พบว่าผู้สูงอายุมีความหวาดกลัวอาชญากรรมอยู่มาก โดยเฉพาะ ผู้สูงอายุมีความกังวลว่าจะมีเรื่องที่ไม่ดีเกิดขึ้นกับตนเอง กังวลเกี่ยวกับชีวิตในอนาคตข้างหน้า มีความหวาดระแวงไม่กล้าออกจากบ้านในเวลากลางคืน และไม่กล้าอยู่บ้านตามลำพัง ทั้งนี้เป็นเพราะสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะระบบการรับรู้ การมองเห็น การได้ยินเสียง และอื่นๆ จะลดลงหรือเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ไม่กล้าที่จะออกไปไหนในเวลากลางคืน และส่วนใหญ่อาชญากรรมจะเกิดพบบ่อยในช่วงเวลากลางคืน

ข้อเสนอแนะ

1. การที่จะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและลดระดับความรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมได้นั้น การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุม ป้องกัน อาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ และเจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจในวิธีการป้องกันอาชญากรรมที่ถูกต้องและปลอดภัยเพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุรู้จักป้องกันตนเอง จะช่วยสร้างความรู้สึกให้ผู้สูงอายุเชื่อมั่นว่าปลอดภัย มีความมั่นคงในชีวิต เพื่อจะส่งผลให้ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรมที่เคยมีนั้นค่อยๆ ลดลง

2. คนในครอบครัวควรหันมาดูแลใส่ใจผู้สูงอายุมากขึ้น ทั้งทางด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ และด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ตลอดจนหากิจกรรมต่างๆ ทำร่วมกับผู้สูงอายุ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกได้ถึงความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ดูแล ส่งผลให้มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายใจที่ดี

ข้อเสนอแนะของการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบความรู้สึกหวาดกลัวต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเมืองและเขตชนบท เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างต่อไป

รายการอ้างอิง

หนังสือ

สุดสงวน สุธีสร. (2547). *อาชญาวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
 อัมณพ ชูบำรุง. (2532). *อาชญาวิทยาและอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์.

วิทยานิพนธ์

กนกพร บุปพาชาติ. (2539). *ความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้หญิง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา.
 จักรเพชร เพชรพลอยนิล. (2546). *ความหวาดระแวงภัยอาชญากรรมของผู้ประกอบธุรกิจใน
 กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารงานยุติธรรม.
 มนัญยา สัมมเสถียร. (2552). *ความรู้สึกลี้ภัยต่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล
 นครนครปฐม*. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะ
 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์, สาขาการบริหารงานยุติธรรม.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ทักษิณีย์ ทิพย์สูงเนิน. *ปัญหาสุขภาพจิตในผู้สูงอายุ*. สืบค้นจาก
http://www.gnec.itgo.com/vichakan/pb_mentalhealth.htm
 วิชาการ.คอม. (2558). *ทำไม คนแก่ ถึงถูกหลอกได้ง่าย*. สืบค้นจาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/44263>. เมื่อ 25 เมษายน 2558.
 สถานีตำรวจภูธรเมืองเพชรบูรณ์. (2554). *การป้องกันอาชญากรรมด้วยตนเอง*. สืบค้นจาก
<http://www.muangphet.phetchabun.police.go.th/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=35>

- สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ. (2556). *ทำไมเราถึงต้องรู้เท่าทันสื่อ*. สืบค้นจาก [http://bcp.nbtc.go.th/
knowledge/detail/307](http://bcp.nbtc.go.th/knowledge/detail/307)
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. (2553). *วิจัยเผย คนยุคใหม่ทิ้งพ่อแม่ให้อยู่ตามลำพังมากขึ้น*.
สืบค้นจาก [http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?News-
ID=9530000111162](http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?News-ID=9530000111162)
- OK NATION. *net ทุกคนเป็นข่าวได้. สัมภาษณ์อาชญากรรมแห่งความมืดกลางกรุง:
Dark Criminal in Bangkok*. สืบค้นจาก [http://www.oknation.net/mblog/
entry.php?id=884612](http://www.oknation.net/mblog/entry.php?id=884612)

Books

- Conklin, S. (1989). *From Arrest to Release: the inside/outside survival guide*.
London: Bedford Square Press.
- Garofalo, J. (1981). The Fear of Crime: Causes and Consequences. *The Journal
of Criminal Law and Criminology*.
